

**Астана қаласы әкімдігінің «Технологиялық колледжі» ШЖҚ МҚК
АКАДЕМИЯЛЫҚ АДАЛДЫҚ
ЕРЕЖЕЛЕРИ**

Астана қаласы әкімдігінің «Технологиялық колледжі» ШЖҚ МҚК оку үрдісінің негізгі қағидасы академиялық адалдық болып табылады.

Академиялық адалдық – бұл колледж қоғамдастырынын әрбір мүшесінің мінез-құлқын анықтатын, алдау мен плагиаттан аулак болу, академиялық стандарттарға шынайы болу, ғылыми зерттеулер мен жарияланымдардағы адалдық пен қағидаттылық сияқты принциптерді қамтитын моральдық-адамгершілік нормалардың, қағидаттар мен құндылыктардың жынтыны.

Академиялық адалдық – Астана қаласы әкімдігінің «Технологиялық колледжі» ШЖҚ МҚК -білімберу үрдісіндегі негізгі құндылық.

1. Академиялық адалдықтың қағидалары мыналар:

1. адалдық – бұл білім алушылардың оку жұмыстарының бағаланатын және бағаланбайтын түрлерін адаптациялық жағдайда орындауды;
2. автордың және оның күкірткышы мираскорларының күкірткышарын коргауды жүзеге асыру – бөтен сөзді, ойды дұрыс беру және бағаланатын жұмыстарда ақпарат көздерін көрсету арқылы авторлық күкірткыш объектісі болып табылатын туындылардың авторлығын тану және қорғау;
3. ашықтық – білім алушылар мен оқытушылар арасындағы айқындылық, өзара сенім, ашық түрде ақпарат пен идея алмасу;
4. білім алушылардың күкірткышары мен еркіндігін күрметтеу – пікірлер мен идеяларды еркін білдіру күкірткышары;
5. тәндік – әрбір білім алушы академиялық адалдық ережелерін сактауды және оларды бұзғаны үшін тең жауапкершілікті қамтамасыз етеді.
6. Академиялық адалдық ережелерін жүзеге асырудын басты мақсаты – Астана қаласы әкімдігінің «Технологиялық колледжі» ШЖҚ МҚК-де академиялық адалдық мәдениетін нығайту, Технологиялық колледжі оқытушылары, кызметкерлері және білім алушылары тараптынан академиялық адалдық нормаларын көз келген бұзушылыққа нелдік төзімділікті қалыптастыру.
7. Колледждің әрбір мүшесі академиялық адалдық ережелерін мүлтікізіс сактауға міндетті, сол арқылы академиялық адалдықты бұзушылықты болдырмаудын алдын алды.
8. Колледж кауымдастыры әділетсіздіктің көз келген көрінісін жокқа шыгарға отырып жәнебасқа тұлғалардың зияткерлік кызметтің қаидай да бір өнімін жасауға коскан үлесін мойындағы отырып, барлық оқытушылар мен білім алушылар үшін академиялық кызметтің барлық түрлерін орындауды міндетті деп таниды.

9. Негізгі құндылыктардың бірі бола отырып, академиялық адалдық елдің дамуы үшін бәсекеге қабілетті жоғары білікті кадрларды даярлау жөніндегі коллеж миссиясын табысты іске асыру үшін өте маңызды.
10. Академиялық адалдық қағидаттарынан кез келген ауытқу тәртіп бұзушылық ретінде емес, коллеж қызметтің іргелі негіздерін бұзатын төріс қылыш ретінде қарастырылады, сондыктан барлық оқытушылар, қызметкерлер және коллеж әкімшілігінің мүшелері академиялық адалдықта шыныайы берілуді білім алушылардың бойларына дарытуға міндетті.
11. Эрбір оқытушы өз пәнін оқыту барысында барлық білім алушылардың академиялық адалдық саясатымен танысқандарына көз жеткізуге және мүмкіндігінше білім алушылармен соган сәйкес талқылау ұйымдастыру міндетті.
12. Білім алушылар коллеж қауымдастықтың толық құқылы мүшелері және білім беру процесінің басты катысушылары болып табылады, сондыктан олар өз құқықтары мен міндеттерін білуге міндетті.

2. Академиялық адалдықты бұзушылыққа мыналар жатады:

1. плагиат – бетен мәтінді, идеяларды, шыныайы авторлықты көрсетпестен өзінің жеке жұмысы ретінде пайдалану (дереккөздерге сілтеме жасамай) немесе орындалған жұмыстың дербестігіне күмән келтіретіндегі түрде және көлемде сілтемелері бар шеттен алынған материалдарды пайдалану. Сілтемелерді бұрмалау да плагиаттың түрі ретінде қарастырылады;
2. тапсырмаларды өз бетімен орындау – бөгде тұлғаның немесе тұлғалардың жәрдемдесуін пайдалану, ондай кезде орындалған тапсырманың дербестілігі мен бірегейлігі жоғалады, бул осы білім алушыдан күтетін оку нәтижелерінің қалыптасуын бағалауға мүмкіндік бермейді;
3. емтихандығы әділетсіздік – емтихан тапсыру кезінде кез келген рұқсат етілмеген көмекші құралдарды пайдалану/беру (электрондық, қағаз немесе кез келген басқа тасымалдағыштардағы ақпарат), білім алушылардың коммуникацияның кез келген нысандарының көмегімен (ауызша, жазбаша, электрондық немесе кез келген басқа түрдегі) ақпаратты бір-біріне пайдалануы/беруі, басқаның жұмысынан көшіру, емтихан нәтижелерін жақсарту мақсатында көмек алу/көрсету, емтихан сұраптары мен тапсырмаларына рұқсат етілмейтін қолжетімділіктері алу/беру, қалған бағаны алу максатында емтихан жұмысы туралы мәліметтерді емтихан комиссиясының мүшелеріне беру және нақты білім алушыда қалыптасқан нақты оку нәтижелерін объективті бағалауға кедергі жасау мақсатындағы кез келген басқа да әрекеттер;
4. жалғандық жасау – басқа адамнан немесе ұйымнан өз жұмысы ретінде алынған не сатып алынған дайын бетен жұмысты ұсыну, сондай-ақ оның негізінде оқыту нәтижелерін бағалау жүзеге асырылатын материал ретінде өз жұмысын басқа адамға саналы түрде беру. Емтихан кезінде емтиханнан ететін білім алушының орнына жалған адамның болуы да жалғандық жасау болып саналады;
5. басқа пән бойынша баға алу үшін бір оку пәнін менгеру барысында орындалған жұмысты қайта пайдалану;
6. басқа тұлғалардың (білім алушылардың немесе оқытушылардың) академиялық қызметтіне қасақана карсы іс-кимыл – басқа адамдардың қажетті ресурстарға немесе дереккөздерге қол жеткізуіне кедергі келтіретін не

- олардың табысты қызметіне тікелей залал келтіретін іс-әрекеттер. Оған зертханалық эксперименттер мен зерттеулерге орынсыз араласу, жалған ақпарат беру, бірлескен жобаларды қоса алғанда, оку/жұмыс бойынша әріптестерді саналы түрде жаңылыстыруға әкелу, топтық жұмысқа кедергі жасау, кітапхана ресурстарына қол жеткізуі шектеу, компьютерлік файлдарды өзгерту немесе жою және т. б. жатады;
7. пара, сыйлыктар немесе қысым көрсету – білім алушыларға, оқытушыларға және қызметкерлерге осылай ықпал етудің кез келген түрін кез келген академиялық қызметті бағалау нәтижелеріне ықпал ету мақсатында кез келген нысанда пайдалануға тыбым салынады;
 8. академиялық мінезд-құлықтың үйлесімсіз басқа да түрлері – тәртіптілік, адалдық, өнегелілік ашықтық және құрмет қағидаттарына қайшы келетін және академиялық қызметте алдау, бұрмалай және басқа адамның құқықтарының бұзылуы ретінде бағаланатын мінезд- құлықтың кез келген басқа турлери.

Бұл Ережелер білім алушылар, оқытушылар немесе колледж қызметкерлері тарарапынан академиялық адалдықтың кез келген бұзушылығына катысты қолданылады.